

Miðvikan

Johan Hansen: Fiskimaðurin sum gjørdist menniskjafiskimaður

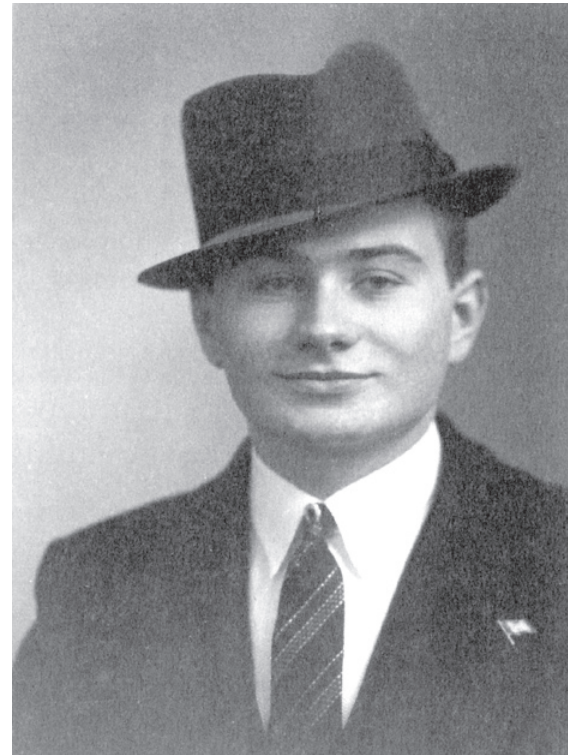
Nú koma vit til seinasta partin um Johan Hansen á hesum sinni. Her er tilfarið úr bókini Johan, sum eisini greiðir frá hansara lívi sum trúboðari. Hesin parturin skal vera ein serlig heilsan til Johan í sambandi við, at hann verður 95 ár tann 30. juni

Kollfirðingar ætlaðu sær at byggja eina dansistovu, í staðin gjørdist tað eitt missiónshús

Johan á talarastólinum í missiónshúsinum í Randers

Johan, tá ið hann var á sjómansháskúlanum í Svendborg

4. partur

Tey munnu vera fleiri, sum við áhuga hava lisið frásagnirnar hjá Johan Hansen um hansara barnaminni úr Kollafirði. Tað er ein fongur at hava fingið hesi minni varðveitt.

Johan er ein fróðarmaður, og her kann nevast, at hann átti eitt fitt íkast í bókini "Havið tók teir" í samband við umrøðuni av forlissini hjá Neptun og Nólsoynni í 1934.

Men Johan hevur greitt frá meira enn øllum hesum. Í 2004 kom út bókin "Johan" við undirheitinum "Fra fisker til menneskefisker". Danin Peter Dahl hevur skrivað bókina.

Bókin er eisini áhugaverd sum eitt íkast til okkara fiskimannasøgu. Tað kann ikki vera óðrvísi, tá hugsað verður um, at her verður sagt frá søguni hjá einum bygdardrongi, sum var føddur í 1917, og sum eisini hevur havt sínar royndir á sjónum.

Seinni í tíðini var hann eisini stjóri á Tórshavnar Sjómansheimi. Eisini frá hesi tíðini hevði Johan mangt forvitnisligt – og syrgiligt – at siga frá.

Bókin snýr seg mest um trúboðaravirksemi hansara. Tey, sum

hava áhuga fyri tí, kunnu fáa nógva burtur úr hesi lættskrivaðu bókini.

Frásøgnin um, hvussu ætlanin at byggja dansistovu í Kollafirði endaði við at bygt varð eitt missiónshús, er eisini áhugaverd.

Tað, sum hendi var, at tá ið teir ungu menninir komu heim um heystið leigaðu teir eini gomul hús at dansa í. Fyrireikararnir vóru limir í Bláa Krossi, so brennivín varð ikki góðkent.

Men skjótt gjørdist tað ov trongt í hesum húsum. So fóru teir at fundast um at fáa bygt eina nýggja dansistovu. Men á einum fundi mætti ein leiðandi missiónsmaður upp og bað teir lata vera. Hann helt, at hetta fór ikki at bera nakað gott við sær. Í fyrsta umfari vístu teir hesum ynski frá sær. Men sum frá leið gjørdist ein missiónsk veking, eisini í Kollafirði, og nógvir av teimum, sum høvdu verið við í dansistovuætlanini, blivu missiónsmenn.

Hesir menn fóru nú í staðin at fyrireika bygging av einum missiónshúsi, og henda ætlanin gjørdist veruleiki.

Bókin byrjar í kirkjuni

Bókin byrjar við, at Johan er í kirkju

í Kollafirði í 2003. Hetta er ein sermerkt løta hjá honum. Kirkjan hevur havt nógvan týðning fyri Johan gjøgnum alt lívið.

Her telur eisini tað við, at ein bátur hongur uppi í tróðrinum, sum ættin gav kirkjuni til minnis um beiggja Johan, sum druknaði undir Íslandi, 25 ára gamal. Beiggin elskaði kirkjuna, og hevði ofta tosað um at geva kirkjuni eina gávu, um høvið beyðst. Og høvið gjørdist tað syrgiliga, at hann gekk burtur, og ættin lat kirkjuni gávuna!

Tá eitt farvæl kundi vera endaligt

Síðan greiðir Johan hugvekjandi frá slupptíðini. Millum annað um, tá ið allir menninir fóru avstað fyrst í mars mánaði. Hetta var ein tíð full av kenslum, tí royndirnar høvdu jú víst, at tað vóru ikki allir, sum komu heim aftur. Og so sigur Johan:

Jeg har lyst til at indskyde, at da jeg kom til Danmark og oplevede, hvordan danskere sagde farvel med et smil, vinken og ord om, at "vi ses snart igen", så tænkte jeg: "Jamen, de mennesker er da tossede at sige farvel på den måde!" For mig var det at sige farvel tungt og forbundet med usikkerhed." Sigast kann at

júst hetta er ein partur av føroyska samleikanum.

Sum aðrir dreingir droymdi Johan um at gerast fiskimaður og skipari á slupp, men tá ið hann var 10 ára gamal hendi nakað sera spennandi.

DFDS fekk nýtt ferðamannaskip "Dronning Alexandrine", sum eftir tåtíðini var eins stórt ella kanska størri undur enn "Norrøna" er í dag. "Drotningin" sigldi eisini á Kollafjørð. Johan minnst fyrstu ferð, hon kom hagar, og tað var møgult at sleppa umborð. Aldursmarkið var 10 ár, og hetta kláraði hann akkurat. Ongantið hevði hann sæð nakað líknandi, ikki minst uppi á brúnni, har alt messingið skein. Og her gingu yvirmenn í flottum uniformum við gullsnórum. Tá kom tað í huga hansara, at kanska var okkurt meira spennandi sjólv enn at sigla við slupp!

Brotasjógvur beindi fyri sjóverkinum

Johan verður konfirmeraður og skal fara til skips, sum var tað vanliga tá. 14 ára gamal fór hann við "Milly", sum hoyrði heima í Vestmanna. Manningin var 24 í tali, og tað vóru bert 23 koyggjur. Sum

tann yngsti umborð mátti Johan hava somu koyggju sum ein annar maður. Teir, ið áttu koyggjuna, vóru á hvør síni vakt, og so áttu hann koyggjuna, sum hevði frívakt. Hetta hevði tann fyrimun, at koyggjan altíð var heit, men vansin kundi vera, at hetta vóru bestu umstøður hjá lúsum at trívast í!

Teir mynstraðu á Vestmanna og fóru avstað. Tað byrjaði at rulla, og so kom sjóverkurin. Hesin plágaði Johan í fleiri ár. Men hóast hetta hevði hann framvegis dreyamar um at sigla.

So ein dag í 1937 slapp Johan av við sjóverkin. Í einum stormi fingur teir ein sjógv. Johan lá í koyggjuni ringur av sjóverki. Sjógvurin fossaði niður í lugarið. Tá rópar skiparin, at allir menn skuldu upp á dekkið. Tá hvarv sjóverkurin sum við einum skoti. Og Johan endaði eisini sjálvboðin uppi í mastrini at loysa nakrar taljur, sum høvdu sett seg fastar.

Sum árinu gingu kom Johan eftir, at tað var ikki nógv framtíð í húkaveiðuni, og hann hevði ikki gloymt gullsnórarnar umborð á "Drotningini". Hann ger av at fara á sjómansháskúla í Svendborg. Her hitti hann Astu, sum hann hevur